

HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ

Çevre Başkanlığı

Sayı: 6887
Tarih: 06.05.2020

29246

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat KURUM tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. İle 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Remziye TOSUN

Diyarbakır Milletvekili

Kentsel Sit Alanı ve UNESCO Dünya Kültür Mirası listesinde yer alan Diyarbakır'ın tarihi Sur ilçesinde, Cevatpaşa, Fatihpaşa, Dabanoğlu, Hasırlı, Cemal Yılmaz ve Savaş mahallelerinde 2 Aralık 2015'te ilan edilen sokağa çıkma yasağı hala sürmektedir. Sokağa çıkma yasakları sırasında yakılıp yıkılan 6 mahallede, hak sahiplerinin mülkleri gasp edilmek istenmektedir. Mart 2016'da Bakanlar Kurulu kararıyla riskli alan ilan edilerek, ilçenin yüzde 70'ine tekabül eden ve 6 bin 300 parsel, "acele kamulaştırma" kapsamına alındı. Kamulaştırma kararı, çatışmaların yaşanmadığı mahalleleri de kapsarken, bu karar ile birlikte Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, "Uzlaşma Komisyonu" adı altında kurduğu komisyonla mülkleri satın almaya başladı. Komisyonun arsa ve mülklerin değerlerine biçtiği fiyat düşüklüğü nedeniyle uzlaşma sağlanamadı. Bu süreç zarfında söz konusu 6 mahallenin yüzde 72'si yıkılırken yerine betonarme villa tipli evler yapıldı. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Sur'da bulunan ailelere sunduğu seçenekler arasında aynı yer ve mahallede ev alabilme varken daha sonra yıkılan mahallerde kendilerine ev veremeyeceklerini, arsalarda dükkanların yapıldığı belirtilerek sözleşmeler yok sayılmıştır. Söz konusu mahallelerde kentin tarihi dokusu ve kültürel hafızası betonarme yapılarla yok edilmek istenmektedir.

Bu bağlamda

- 1) Ailelere yaşatılan söz konusu mağduriyet Anayasa'nın 2942 Sayılı Kamulaştırma Kanunu'na ve Türkiye'nin taraf olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne aykırı değil midir?
- 2) Mahalleleri yıkılan yurttaşlara aynı yerde ev verileceği sözü ve sözleşmesine rağmen bu karardan vazgeçilerek yurttaşları mağdur etmenin gerekçesi nedir?
- 3) Kentsel Sit Alanı ve UNESCO Dünya Kültür Mirası listesinde yer alan Diyarbakır'ın tarihi Sur ilçesinde, Cevatpaşa, Fatihpaşa, Dabanoğlu, Hasırlı, Cemal Yılmaz ve Savaş mahallelerinde söz konusu uygulamalarla yurttaşların mağdur edildiğinden haberdar mısınız?
- 4) Çatışmaların olmadığı mahallelerde de alınan ''acele kamulaştırma'' kararının gerekçesi nedir? Söz konusu kamulaştırma kararı kentin tarihi dokusuna ciddi zararlar verdiğinin farkında mısınız?
- 5) Sur'da yaşayan ailelerin doğup büyüdüğü mahallelerinde ev alabilmeleri ve mağdur olmamaları için bir girişimde bulunacak mısınız?
- 6) Ailelere verilen söz ve sözleşmelerin geçersiz sayılmasına ilişkin bir araştırma yapılacak mıdır?